

Plenum

Torsdag 20.2.2025 kl. 16.00—21.33

2.1. Muntlig fråga om fördelningen av skattelättnader (Joona Räsänen sd)

Muntligt spørsmål MFT 14/2025 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Ledamot Räsänen, Joona, varsågod.

Debatt

16.01 Joona Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Suomella on taloudellisesti vaikea tilanne, talouskasvu on aneemista, vaikka positiivisiakin merkkejä on. Työllisyys on kehittynyt Euroopan huonoiten, ja konkurssienkin määrä on koko tämän vuosituhannen ennätöksessä. Suuri haaste on luottamuksen puute: ihmiset eivät luota tulevaisuuteen, yritykset eivät luota tulevaisuuteen. Tämä näkyy siinä, että moni kamppailee oman toimeentulonsa kanssa, ja niin kuin Elinkeinoelämän valtuuskunta kertoi, keskituloisten verorasitus on korkeimmillaan kymmeneen vuoteen. Tästä suosta emme nouse, ellemme pysty palauttamaan tavallisten suomalaisten luottamusta ja ostovoimaa. Olisinkin kysynyt, arvoisa valtiovarainministeri: kun valmistaudutte kehysriiheen, niin minkälaisia toimenpiteitä hallitus suunnittelee siihen, että tavallisten suomalaisten luottamus tulevaisuuteen pystytään palauttamaan?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.02 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Taloudellisessa tilanteessa kansalaisten ja myös yritysten luottamus on erittäin tärkeä asia, aivan kuten puhuja sanoo. Taantumien pitkittyminen, euroalueen heikko kasvu, toisaalta esimerkiksi sota Ukrainassa, Venäjän pakotteet, kaikki, ovat iskeneet moniin maihin mutta ehkä erityisesti Suomeen ja ovat vaikuttaneet tähän tilanteeseen. Huolimatta siitä, että geopolitiiseen ja turvallisuustilanteeseen liittyy tällä hetkellä paljon epävarmuuksia, oma arvioni tästä talouden kuvasta ei kuitenkaan ole niin pessimistinen kuin kysyjällä. Paitsi että Suomen talous kasvaa, meillä on vientisektorilla näkyvissä selvästi parempaa suuntaa, jopa asuntokauppa on selvästikin toipumassa, kansalaisen ostovoima erityisesti palkansaajien kohdalla etenee, paranee selvästi harppauksin, inflaatio on selvästi hidastunut, korot ovat laskussa. Tällä kaikella on positiivinen sysäys paitsi kuluttajien ja kotitalouksien myös yritysten toimintaympäristöön. Tietenkin me haluamme tukea sitä, että tällainen parempi suunta jatkuisi. Hallitus on tehnyt [Puhemies koputtaa] paljon erilaisia kasvu-toimia, ja tulemme niitä edelleen jatkamaan.

Punkt i protokollet PR 10/2025 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän aiheeseen liittyviä lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Räsänen, Joona, olkaa hyvä.

16.04 Joona Räsänen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valitettavasti tavalliset kansalaiset eivät välttämättä tilannetta noin ruusuisena pidä kuin, valtiovarainministeri, kuvasitte. Vaikka on totta, että meillä on monia myönteisiä merkkejä, niin jostain syystä kansalaisten luottamus ei ole palautunut, ja osasyynä on varmaan se, että todella tänä vuonna tavallisten kansalaisten verorasitus on todella historiallisen korkealla tasolla.

No nyt kehysriihen alla ilma on jälleen sakeana erilaisia veronkevennyspuheita, ja tässä uhkaa jälleen käydä niin, että ensimmäisenä jonossa ovat tulemassa miljoonaperintöjen saajat, suuryritysten omistajat ja tavallinen kansalainen uhkaa jäädä mopen osaan. Näin ei saa käydä, vaan nyt pitää olla tavallisten suomalaisten vuoro, vuorineuvokset voivat hetken odottaa.

Arvoisa valtiovarainministeri, voisimmeko olla tästä samaa mieltä, että jos keväällä veronkevennysvaraa löytyy, niin se kohdistetaan tavallisten kansalaisten verotuksen keventämiseen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.05 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Vaikka hallitus on osana sopeuttamistoimia joutunut tekemään myös veronkiristytystä, niin kokonaisveroaste tällä hallituskaudella ei nouse siihen nähden, mikä se viime hallituskauden lopussa oli. Ja on hyvä muistaa, että me tosiaan olemme vasta noin puolivälissä tätä hallituskautta, ja tilanne on jo tämä. Meillä on edelleen jo päätettyjä veronalennuksia tulossa, niin sinne työn verotukseen kuin esimerkiksi liikenteeseen.

Se, mitä tulemme sitten puoliväliriihessä päättämään, niin niihin meneminen on vielä ennenaikaista. Toiveita paljon tietenkin esitetään eri suunnista, ja olemme myös oppositiopuolueita kuulleet erilaisten kasvutoimien osalta. Mikäli veroratkaisuihin, siis kevennykseen, on tilaa, niin pitää tietenkin tarkastella sitä, että ne olisivat mahdollisimman vaikuttavia, koska me nimenomaan tarvitsemme kasvutoimia, kasvusysäyksiä. Vaikka kasvu nyt menee oikeaan suuntaan, talous on selvästi kasvamassa, niin tarvitsemme tähän meidän noin 17 vuotta jatkuneeseen hyvin nihkeään ympäristöön edelleen sellaisia toimia, jotka lisäävät, helpottavat [Puhemies koputtaa] yritysten toimintaedellytyksiä ja totta kai myös aivan tavallisten kansalaisten.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä

16.06 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eikö nyt olisi tavallisen ihmisen vuoro? [Hälinää] Ihmiset tarvitsevat arjen turvaa. Se on toimeentulon turvaa, ja toden totta tavallisen pieni- ja keskituloisen verotus on tällä hetkellä kireimmillään kymmeneen vuoteen. Nyt kun te valmistaudutte tähän kasvuriiheenne, ilma on sakeana veronkevennyspuheita. Esimerkiksi Elinkeinoelämän keskusliitto EK on esittänyt yli neljän miljardin — neljän miljardin — veronkevennyksiä omille etupiireilleen. [Jani Mäkelän välihuuto — Sanna Antikainen: Antaa esittää!] Onko valtiovarainministeri niin, että te kuulette taas tarkemmin tämän miljonäärien ja elinkeinoelämän viestin ja tulette ohjaamaan

Punkt i protokollet PR 10/2025 rd

veronkevennyksiä vain kaikkein varakkaimmille, vai eikö nyt olisi niitten vaikuttavien toimien aika, kuten äsken sanoitte, ja tavallisen suomalaisen vuoro, kuten SDP on esittänyt? Pieni- ja keskituloisen palkansaajan ja eläkkeensaajan tuloverotusta kevennettäisiin ja myöskin pienyrittäjien ja itsensätyöllistäjien verotusta kevennettäisiin [Puhemies koputtaa] nostamalla arvonlisäveron alaraja 30 000:een, kuten SDP esittää.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.07 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Tuppurainen esitti disinformaatiota. [Ben Zyskowitz: Jälleen!] Tämä hallitus on tehnyt työn veron alennuksia pieni- ja keskituloihin kohdistuen. [Oikealta: Juuri näin!] Me emme ole tehneet tällaisia veronalennuksia, joita olette tässä kuvannut.

Mitä me tulemme tekemään puoliväliriihessä? Me katsomme kokonaisuutta. Pyrimme saamaan täällä aikaiseksi kasvua, kuten on sanottu, mutta huomioimaan sen julkisen talouden hyvin kapean liikkumavaran. Vastaavasti näyttää, että tulevana keväänä joudumme tekemään jonkin verran lisää uusia säästöjä. Toisaalta, mikäli teemme sellaisia kasvutoimia, jotka lyhyellä aikavälillä selvästi kustantavat, meidän pitää se jollakin tavalla hoitaa, jotta kykenemme pitämään kiinni finanssipoliittisesta tavoitteesta velkasuhteen vakauttamiseksi vaalikauden loppuun mennessä.

Samaan aikaan progressio meidän työn verotuksessa on hyvin kova. Marginaaliveroasteet erityisesti siellä ylemmissä luokissa ovat ei-kannustavia, toisaalta alemmilla palkkatasoilla välttämättä työn kannustimet suhteessa sosiaaliturvaan [Puhemies koputtaa] eivät vielä ole kunnossa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mäkynen, olkaa hyvä.

16.09 Matias Mäkynen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen talous- ja työllisyyspolitiikkaa on tähän mennessä ohjattu Etelärannasta, ja EK onkin nyt esittänyt useiden miljardien edestä omille eturyhmilleen veronalennuksia kehysriihessä toteutettaviksi. Samalla Eteläranta vastustaa palkansaajien oikeutettuja vaatimuksia kunnon palkankorotuksiin, joilla ostovoimaa vahvistettaisiin usean vuoden heikentymisen jälkeen. Myös hallituksen työmarkkinapolitiikka on heikentänyt palkansaajien asemaa ja entisestään vaikeuttaa tätä neuvottelutilannetta, jonka nyt näemme lakkoina muun muassa kaupan alalla.

Tähän asti ministerit aitiossa ovat pyörittäneet oikein synkkää levyä siitä, miten huonosti Suomen taloudessa menee, oikeuttaakseen leikkauksia sosiaaliturvaan ja sosiaali- ja terveyspalveluihin. Nyt tämä levy on vaihtunut. Valtiovarainministerikin puhuu, miten hyvältä Suomessa näyttää. [Perussuomalaisten ryhmästä: Toimet toimii!] Oikeutatteko tällä nyt sitä, että annatte lisää veronalennuksia Elinkeinoelämän keskusliiton jäsenjärjestöille erityisesti yhteisöveroalennuksen kautta? Aiotteko tehdä näin? Tämähän on todettu tutkimuksissa erittäin heikoksi keinoksi luoda kasvua. [Jani Mäkelä: Kun te alensitte niitä!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.10 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kysyjä ehkä sekoittaa julkisen talouden tilanteen ja reaalitalouden tilanteen. Me py-

Punkt i protokollet PR 10/2025 rd

rimme nyt tässä asiassa, jota te kuvasitte alkuperäisessä kysymyksessänne niin, ettei ole oikein luottamusta, kiinnittämään huomion myös niihin positiivisiin valonpilkahduksiin, joita liittyy eri sektoreille. [Antti Kurvinen: Hallitus elää mielikuvitustaloudessa!] Kyse on reaalityaloudesta.

Toisaalta julkisen talouden tilanne, minkä vuoksi me teemme näitä sopeuttamistoimia, on edelleen hyvin vaikea. Mutta samaan aikaan sopeuttamistoimien kanssa me pyrimme mahdollistamaan parempaa talouskasvua tuleville vuosille. Me teemme uudistuksia, työmarkkinatoimia, rakenteellisia uudistuksia, jotka pyrkivät siihen, että tulevina vuosina tilanne olisi parempi. Se, minkälaisiin mahdollisiin veroratkaisuihin tulemmme puoliväliriihessä päättämään, ei ole vielä ajankohtainen aihe käsitellä täällä. Käsittelemme nimenomaan sitä, miten eri toimet vaikuttavat kasvuun, mikä niiden julkisen talouden kustannusvaikutus on ja mitkä olisivat mahdollisimman tehokkaita ja nopeasti aikaansaavia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harjanne, olkaa hyvä.

16.11 Atte Harjanne vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen talouden keskeinen haaste on heikko tuottavuuskehitys. Tämä koskee sekä työn tuottavuutta että itse asiassa myös luonnonvarojen tuottavuutta — Suomi on yksi raaka-aineintensivisimpiä talouksia Euroopassa. Yksi syy tähän on se, että meillä on paljon erilaisia verovirumia ja erilaisia tehostumia ja suoraan haitallisia yritystukia, jotka osaltaan ohjaavat hyvinkin säilyttävään politiikkaan, korostavat ehkä toisia toimialoja ja toisentyypistä bisnestä toisen kustannuksella, kun me tarvittaisiin tuottavuusloikka, joka samaan aikaan tukisi meidän huoltovarmuutta ja vihreätä siirtymää kohti kestävästä kiertotaloudesta.

Nyt puoliväliriihen lähestyessä onko hallitus vihdoinkin valmis perkaamaan nämä tuet läpi ja tekemään meille sellaista lainsäädäntöä, joka ohjaa tällaiseen vihreään tuottavuuteen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

16.12 Elinkeinoministeri Wille Rydman (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ensinnäkin on syytä ymmärtää, että niin kutsutuista yritystuista aika merkittävä osa on nimenomaisesti alennettuja verokantoja, ja kysymys on silloin siitä, haluammeko me nostaa näitä alennettuja verokantoja ylempiin verokantoihin, mikä tarkoittaisi sitten myöskin yrityksille korkeampaa verorasitusta. Ja toki tietysti näissä tilanteissa, missä elämme, kannattaa olla aika varovainen.

Kysyjä on kuitenkin oikeassa siinä, että meillä on paljon sellaisiakin yritystukia, joita voisi markkinatalouden näkökulmasta aivan perustellusti kyseenalaistaa. Vaikeutena näiden purkamisessa on se, että tällä hetkellä itse asiassa meidän keskeisissä kilpailijamaissa nimenomaisesti yrityksille maksettavien tukien määrä on entisestään kasvanut, jolloin me joudumme myöskin kysymään, että jos me ajamme tiettyjä yritystukia alas, niin johtaako se siihen, että nämä yritykset siirtyvätkin Suomen rajojen ulkopuolelle, mikä taas ei toki ole sitä, mitä tavoittelemme.

Kysyjä on kuitenkin oikeassa siinä, että meidän on korotettava jalostusarvoa, työn tuottavuutta Suomessa, ja tässä ennen kaikkea se, mitä me teemme tki-puolella yhdessä yritysten kanssa, on keskeinen tapa pitkällä tähtäimellä lisätä tuottavuutta ja yritysten teknologista ja teknistä uudistumista.

Punkt i protokollet PR 10/2025 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kymäläinen, olkaa hyvä.

16.13 Suna Kymäläinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kysyn valtiovarainministeri Purralta: kiellättekö te Elinkeinoelämän valtuuskunnan Evan verokoneen laskelmat? Sen mukaisesti keskituloinen maksaa veroja ensi vuonna enemmän kuin kymmenen aikaisempaan vuoteen. [Antti Kurvinen: Ohhoh, himoverotusta!]

Hallitus on ilmoittanut lisäsäästötoimenpiteistä, ja nyt te ilmoititte myöskin — ministeri Juuso ei tälläkään kertaa ole valitettavasti kyselytunnilla, niin että voisin kysyä tätä Juusolta — kuulimme, että ollaan ilmeisesti sote-säästöjä tässä perumassa ja siirtämässä vaalien jälkeiseen aikaan. [Antti Kurvinen: Oho, ihanko totta?] Kysyn: Miksi kehysriihi pidetään vaalien jälkeen? [Välihuutoja perussuomalaisen ryhmästä] Eiko kansalaisilla olisi oikeus tietää, minkälaisia kipeitä säästötoimia olette tekemässä sote-uudistuksiin tai muihin ihmisiä koskeviin palveluihin, ennen vaaleja, aidosti ja rehellisesti, oikeudenmukaisesti? [Keskeltä: Voisi kysyä, missä on ministeri Juuso!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Nyt ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.14 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ministeri Kaisa Juuso on sairauslomalla.

Mitä tulee näihin edustajan esiin nostamiin asioihin verotuksesta, niin kuten sanoin, kokonaisveroaste ei nouse näillä tämän hallituksen tähänkään mennessä tekemillä päätöksillä. Riippuen siitä, minkälaisia muita veroratkaisuja tulemme tekemään, mikäli pääsemme verotusta keventämään, se luonnollisesti sitten entisestään laskee kokonaisveroastetta. Se, miksi se pidemmällä tähtäimellä on muuttunut tiettyyn suuntaan, liittyy erityisesti tuonne liikenteen verotukseen ja siellä tapahtuneisiin muutoksiin, kuten kysyjä varmasti hyvin tietää.

Me emme ole peruuttamassa mistään säästöistä, emme vaalien takia emmekä mistään muustakaan syystä. Se, mitä me olemme koko ajan tehneet, on se, että joitakin säästöjä me joudumme kohdentamaan uudelleen. Joistakin vaikutusarviot ovat tarkentuneet, joissakin ei olla pääsemässä siihen euromääräiseen summaan, joka on alun perin suunniteltu, jossakin on aikataulumuutoksia. Tästä seuraa se, että me joudumme tekemään uudelleenneuvottelua [Puhemies koputtaa] tai uudelleenkohdentamista, ja tässä on kyse juuri siitä. Mutta me emme [Puhemies koputtaa] peruuta sen paremmin STM:n puolelle kuin mihinkään muuhunkaan kohdistettuja säästöjä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Minja Koskela, olkaa hyvä.

16.16 Minja Koskela vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta on hienoa, että pääministeri on kutsunut opposition edustajat keskustelemaan kasvutoimista. Näitä opposition ääniä varmasti tässä tarvitaan. Vasemmistoliitto on painottanut kasvukeskustelussa muun muassa vihreitä investointeja, korkean jalostusasteen tuotteiden lisäämistä ja niihin panostamista, vahvaa teollisuuspolitiikkaa ja kotimaista kulutuskysyntää.

Yksi keskeisimmistä kasvun eväistä on kuitenkin koulutus, ja valitettavasti hallitus on tässä koulutusasiassa jättänyt omat kotiläksyt tekemättä. Annan siitä kolme esimerkkiä: ammatillisen koulutuksen leikkaukset, vapaan sivistystyön leikkaukset ja aikuiskoulutustuen poisto.

Punkt i protokollet PR 10/2025 rd

Arvoisa puhemies! Jos ei ole osaavaa työvoimaa, eivät yritykset voi kasvaa. Siksi kysyisinkin pääministeriltä: Kun te hyvästä syystä haikailette kasvua, niin miksi te leikkaatte ihmisten osaamisesta ja jatkuvasta oppimisesta aikana, jona uudelleen kouluttautuminen on monelle välttämätöntä ja jossa nimenomaan koulutus on avain kestäväan kasvuun? Miksi te teette näin? [Perussuomalaisten ryhmästä: Tehän vastustatte kaikkia leikkauksia!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.17 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Opetusministeri voi jatkaa tarvittaessa.

Jos katsotaan opetus- ja kulttuuriministeriön pääluokkaa, se loppusumma on noussut muistaakseni 700 miljoonaa vuodesta 23 vuoteen 25, eli isossa kuvassa koulutukseen ja opetus- ja kulttuuriministeriön pääluokkaan laitetaan suunnattomasti ja paljon rahaa samaan aikaan, kun yhdeksän miljardia sopeutetaan: peruskouluun 200 miljoonaa, lukemiseen, laskemiseen, lisäopetukseen, oppimisen tukeen. Miljardi euroa laitetaan lisää julkista rahaa tutkimukseen ja tuotekehitykseen — innovaatioihin, joilla haetaan niitä tulevaisuuden työpaikkoja. Yliopistojen ja korkeakoulujen aloituspaikkoja lisätään, tohtorikoulutusohjelmaa ja niin edelleen, kvanttietokone. Me käytämme todella paljon osaamiseen. [Vasemmalta: Miksi leikkaatte? — Te leikkaatte!]

Ja kyllä, ammatilliseen koulutukseen on kohdistettu myös leikkauksia, mutta siinäkin taas kannattaa miettiä mittaluokkaa: 2,2 miljardia oli se, mistä lähdettiin, nyt se loppusumma ammatillisessa koulutuksessa kaikkineen on 2,1 miljardia. Eli taas kuva siitä, [Puhemies koputtaa] että kaikki romutetaan, kaikki menee huonosti, ei pidä paikkaansa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Opetusministeri Adlercreutz voi halutessaan täydentää, olkaa hyvä.

16.18 Opetusministeri Anders Adlercreutz (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Tiedämme hyvin, miten mittavien sopeutustoimien ja kasvutoimien edessä olemme, yhdeksän miljardia kaiken kaikkiaan. Siinä minun mielestäni on äärimmäisen hienoa, kuten pääministeri tuossa sanoi, että pystymme vahvistamaan perustaitojen opetusta. Tosiaankin peruskoulutukseen laitetaan 200 miljoonaa, uudistetaan oppimisen tuki niin peruskouluissa kuin toisella asteella, lisätään perustaitojen opetusta — lukemista, kirjallisuutta ja matematiikkaa. Nämä ovat merkittäviä panostuksia.

Puhuitte ammatillisesta koulutuksesta. Me tiedämme, että meillä on suuri kohtaanto-ongelma työmarkkinoilla. Me tiedämme, että tietyiltä aloilta valmistuttaessa työllisyysnäkyvät ovat varsin heikot: noin 30 prosenttia siinä missä toisilla se on jopa 90 prosenttia. Sen sijaan että jatkaisimme nykyistä mallia, jossa opetus- ja kulttuuriministeriöstä hyvin tarkasti ohjataan, mitä vaikka ammatillista koulutusta järjestävä saa tarjota, niin nyt tämän toiminnan ohjauksen kokeilun myötä saamme vahvistettua vuoropuhelua koulutuksen tarjoajan ja yrityselämän välillä, [Puhemies koputtaa] voimme paremmin kohdistaa niitä opetuksen panostuksia. [Pia Lohikoski: Lupaatteko, ettei sieltä leikata lisää?] Kun vielä lisätään se, [Puhemies koputtaa] että ammatillisen koulutuksen tarjoajan rahoitus riippuu oleellisesti tulevaisuudesta siitä, miten työllistytään, miten läpäistään koulutus, [Puhemies: Kiitoksia, ministeri!] tässä on paljon hyvää tulossa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Se on hyvä, kun vähän järkeistetäänkin joskus!]

Punkt i protokollet PR 10/2025 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Nyt minuutti on loppunut. — Edustaja Lindtman, olkaa hyvä.

16.20 **Antti Lindtman sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valtiovarainministeri Purra, te puhutte kauniisti veroratkaisuista, joita olette tehneet, mutta fakta on se, että te olette nostaneet suomalaisen luokanopettajan, aloittelevan insinöörin, kuljettajan ja hoitajan verotaakan, verorasituksen, siis sen, mitä ihminen joutuu veroja maksamaan, korkeimmalle tasolle kymmeneen vuoteen. [Ben Zyskowicz: Luulisi teidänkin olevan iloisia!] Onko ihme, arvoisa puhemies, onko ihme, että suomalaisten luottamus huomiseen hiukan horjuu, [Keskustan ryhmästä: Verottaja kuin demari!] niin kuin horjuu muuten myös hallitukseen, ja sen vuoksi kasvua ei käynnisty? Nyt eilen ilmoititte — tästä luottamuksesta puheen ollen — kerroitte, että hallitus kyllä pitää kiinni säästöistä, joilla aiotte karsia suomalaisten terveyspalveluita, mutta aiotte vasta vaalien jälkeen kertoa, mistä palveluista. Mitenköhän tämä luottamusta lisää? Ja nyt meidän kysymys tässä verotuksessa on, että kun näitä veroehdotuksia nyt heitellään, niin voitteko nyt luvata, että jos teillä liikkumavaraa tässä tulee, niin tällä kertaa te asetatte tavalliset keskituloiset suomalaiset etusijalle [Puhemies koputtaa] ja annatte sen ministerituloluokan ja muiden hiukan odottaa. [Oikealta: Niin se tehtiin viimeksikin!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.21 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Fakta on se, että te olette oppositiosta sekä vastustaneet meidän lähes kaikkia säästötoimenpiteitämme, esittäneet myös veronkorotuksia [Perussuomalaisten ryhmästä: Oho!] kokonaisuudessaan huomattavasti enemmän kuin tämä hallitus on tehnyt. Se, että te nyt jälleen ennen vaaleja aiottekin olla toista mieltä asiasta ja esittää veronalennuksia, [Sari Sarkomaan välihuuto] että välillä puhutte yrittäjistä ja toisaalta sitten keskituloisista, on tietenkin teidän oikeutenne, [Timo Heinonen: Ei nyt saivarrella!] mutta me olemme täällä näiden taloudellisten ja reaaliaikailmallisten reunaehtojen varassa, me joudumme tekemään finanssipolitiikkaa kokonaisuus huomioiden. Me olemme kohdentaneet työn verotukseen nimenomaan pieni- ja keskituloisille veronalennuksia. [Petri Huru: Juuri näin!] Vuosi sitten me olemme jopa nostaneet kahden ylimmän tuloluokan verotusta kehysriihessä tehtyjen päätösten mukaisesti. Siitä, mitä me tulemme kevään aikana päättämään veroista, minulla ei ole vielä kerrottavaa, mutta pyrimme tekemään sellaisen päätöksen, joka tukee talouden kasvua ja nimenomaan on vaikuttava myös suhteessa kustannuksiin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Valkonen, olkaa hyvä.

16.22 **Ville Valkonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Terve talous on kansakunnan hyvinvoinnin perusta, ja on todella hienoa, että täällä keskustellaan jälleen kerran talouskasvusta. Täytyy kuitenkin hämmästellä sosiaalidemokraattisia puheenvuoroja, sitä synkistelyn määrää. Te sitä luottamusta tässä maassa nakerratte. [Hälinää] Erityisen ironista se on sen takia, että tämä hallitus joutuu tekemään niin vaikeita päätöksiä sen takia, että edellinen, teidän hallitus ei edes yrittänyt laittaa taloutta kuntoon. [Hälinää — Eduskunnasta: Juuri näin!] Samoin täytyy hämmästellä sitä, että te täällä syyllistätte [Krista Kiurun välihuuto] yrittäjiä, yrityksiä ja ahkeria suomalaisia, jotka tekevät tässä maassa

Punkt i protokollet PR 10/2025 rd

kaiken hyvinvoinnin. Nyt jos joku edes kehtaa esittää, että he maksaisivat hieman vähemmän veroja, jotta voivat kasvaa, investoida, se on teidän mielestänne kauhistus.

Suomi tarvitsee talouskasvua. Kannustan hallitusta rohkeisiin talouskasvupäätöksiin, ja kysyn valtiovarainministeriltä: mitkä veroratkaisut teidän tämän hetken näkemyksen mukaan parhaiten loisivat Suomeen kestäväää talouskasvua?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.23 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustajan puheenvuoro oli hyvä, mutta varsinaiseen kysymykseen en itse täältä ministeriäitiosta vastaa, koska hallituksella on edelleen neuvottelut käytävänä paitsi näiden veroratkaisujen niin myös kaiken muun osalta. Me todennäköisesti joudumme tarkastelemaan edelleen jonkinlaisia sopeuttamistoimia, toisaalta meille eri sektoreille kohdistuu merkittäviä tarpeita, joita kaikkia tässä hallituskauden puolivälissä tarkastelemme. Kasvutoimia tehdään myös muulla tavoin kuin veroratkaisuina, ja näitä kaikkia puoliväliriihessä tarkastellaan. Julkisuudessa puhutaan monenlaisista verolajeista: perintöverosta, ylimmistä marginaaliveroasteista, yleensä työn verotuksen alentamisesta, yhteisöverosta ja niin edelleen. Varmasti tätä kokonaisuutta tarkastellaan, mietitään, mihin on paitsi varaa myös mikä olisi kaikkein hyödyllisintä talouden kasvun ja kansalaisten ostovoiman kannalta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lohi, olkaa hyvä.

16.24 Markus Lohi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tapasin maanantaina keskustan kasvuillassa palvelualan yrittäjän, joka kertoi, että kotitalousvähennyksen leikkauksen johdosta he irtisanoivat — joutuivat siis irtisanomaan — kaksi työntekijää. Kolmannen työntekijän työ muutettiin puolipäiväiseksi. Nämä työntekijät ovat nyt työttöminä — nämä ovat työttöminä. Eihän näin Suomea saada kasvuun. [Timo Harakka: Sata työtöntä joka päivä!] Eihän näin Suomea saada kasvuun. Nyt on ajankuva se, että meillä kasvavat edelleen työttömyys ja valtionvelka. Hallitus on tuonut, kiitos siitä, tänne joitakin kasvutoimia, esimerkiksi tämän verokannustimen investointeihin, mutta sen rajat ovat niin suuret, että ne koskettavat vain jättihankkeita. Työpaikat syntyvät tänä päivänä Suomessa pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, ja ne jäävät nuolemaan näppejään.

Keskusta on tuonut yli 50 eri kasvuehdotusta, ja on hienoa, että meillä oli hyvä neuvottelu näistä pääministerin kanssa. Nyt kysyn valtiovarainministeriltä: oletteko valmis tuossa tulevassa riihessä katsomaan nyt uudestaan tätä kotitalousvähennystä? [Puhemies koputtaa] Eihän se voi olla niin, että me aiheutamme työttömyyttä Suomeen. [Jani Mäkelä: Se ei ole työllisyystoimi, tutkitusti!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.26 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kotitalousvähennykseen tehdyt toimet olivat säästötoimia. Ne eivät varmasti tämän hallituksen kokoonpanon mielestä olleet myöskään helppoja. Me olemme joutuneet tekemään myös vaikeita päätöksiä. Toisaalta kotitalousvähennyksestä on hyvä ymmärtää myös, että kyseessä on hyvitys, myös tämä on eräänlainen yritystuki. Toisaalta esimerkiksi tutkimuskirjallisuuden mukaan — esimerkiksi VATT on tätä selvittänyt — sen aiheuttama hyöty

Punkt i protokollet PR 10/2025 rd

esimerkiksi työllisyyteen ja harmaan talouden estämiseen ei kuitenkaan ole ollut niin merkittävä kuin on alun perin monesti haluttu uskoa. [Välihuutoja] Mutta kotitalousvähennykseen tehtävät säästöt [Hälinää — Puhemies koputtaa] ovat olleet säästöjä. Me pyrimme tässä kokonaisuudessa tarkastelemaan niin kasvutoimia kuin sopeuttamistoimia kokonaisuutena ja tekemään mahdollisimman järkeviä ratkaisuja.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Krista Kiuru, olkaa hyvä.

16.27 Krista Kiuru sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen ollut huolissani teidän tekemistänne arvovalinnoista jo aikaisemminkin täällä salissa. Samaan aikaan kun taloudellista kestävyysvajetta pienennetään, te teette kovaa lovea sosiaaliseen kestävyysvajeeseen. Tämä tulee kalliiksi, ja nämä sosiaali- ja terveydenhuoltoon, hyvinvointiin, tehdyt säästöt ovat asiantuntijoiden mukaan hallituksenkin mittakaavassa 90-luvun laman kokoisia. Panostukset ihmisiin jäävät siis vähäisiksi. Silti Suomessa ymmärretään, että osamiseen panostaminen esimerkiksi koulutuksessa on kasvutoimi. Olen huolissani siitä, että jos meno jatkuu eikä hallitus saa kasvua liikkeelle, niin käy todella niin, että valtionvelka vain kasvaa ja olemme tilanteessa, jossa me säästämme yhä enemmän, työllisyys vain lisääntyy. Ja silloin se tarkoittaa sitä, että teidän valitsemallanne linjalla tehdään puoliväliriihessä yhä enemmän säästöjä sosiaali- ja terveydenhuoltoon, kun muuta ette löydä. Tämä on karmaiseva kuva, ja me olemme jo nähneet tämän ensimmäisen kahden vuoden sisällä, että tähän te pystytte. [Puhemies: Kysymys!] Kysynkin pääministeriltä: voisitteko arvioida vielä uudelleen kasvutoimia, jotka tukisivat [Puhemies koputtaa] pieni- ja keskituloisia?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.28 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! SDP on huolissaan velkaantumisen kasvusta, [Krista Kiurun välihuuto] SDP haluaa alentaa verotusta. Nämä ovat ihan uusia linjauksia. Minä olen ollut 25 vuotta politiikassa kuntatasolla ja valtakunnan tasolla, ja SDP on aina halunnut kiristää veroja ja keksiä uusia veroja. [Antti Kurvinen: Kokoomus kiristää nyt enemmän!] Viime toukokuussa SDP [Hälinää — Puhemies koputtaa] esitti yli kolmella miljardilla veronkiristyksiä, [Perussuomalaisten ryhmästä: Oho!] Velasta te ette ole olleet huolissanne. Te olette vastustaneet meidän säästötoimia ja meidän uudistuksia, joita tehdään siksi, että tämä maa velkaantuu.

Nyt kasvu ja kasvutoimet ovat kaikkein tärkeintä. Kiitän siitä, että eilen meillä oli hyvä keskustelu. Te toitte esityksiä, jotka me tulemme käymään läpi, samoin kuin keskusta toi. Käymme vasemmistoliiton, vihreiden.... — Niin, vihreiden kanssa tavattiin myöskin. — Käymme vasemmistoliiton, vihreiden, Liike Nytin kanssa läpi kaikki esitykset. Me tarvitsemme tähän maahan kaikki ideat, joilla me saadaan kasvua enemmän. Mutta suurin syy sille, että tällä hetkellä on apatiaa, [Puhemies koputtaa] on kylläkin Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Bergbom, olkaa hyvä.

16.29 Miko Bergbom ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toivoisin, että vasemmalla edes sekunniksi pysähdyttäisiin pohtimaan, miettimään sitä, minkä takia näitä sopeutustoimia nyt tehdään. Kuten täällä on useaan kertaan todettu niin ministeriaitiasta

Punkt i protokollet PR 10/2025 rd

kuin tältä puolelta salia, niin se johtuu siitä, että kaikki toimet on jätetty tekemättä, ja jokainen tietää varmaan, miksi. Te teitte sen, jotta te menestyisitte vaaleissa paremmin. [Sanna Kymäläinen: Kiitos tästä opetustuokiosta!]

Sosiaalidemokraatit ovat täällä huolissaan ostovoimasta, ja siitä pitääkin olla huolissaan. Mutta jos katsotaan, miten ostovoima on kehittynyt esimerkiksi teidän hallituskauden viimeisenä kahtena vuotena, ostovoima palkansaajilla laski. Tämän hallituksen kaksi ensimmäistä vuotta, 24 ja nyt 25, ostovoima kasvaa. Nämä ovat Veronmaksajain Keskusliiton arvioita ostovoiman kasvusta. [Hälinää] — Kuunnelkaa nyt, älkää hävetkö tätä, tämä on tosiasia.

Sitten, mitä tulee veronkorotuksiin, mistä olette huolissanne, toivoisin nyt tässä kohtaa kautta, että te tutustuisitte edes teidän omaan vaihtoehtoonne. Te esititte tälle vuodelle enemmän veronkorotuksia kuin tämä hallitus. Lukekaa omat ohjelmanne. [Puhemies: Ja kysymys!] Arvoisa pääministeri, eihän hallitus ota mallia verolinjassaan sosiaalidemokraateista? [Naurua perussuomalaisten ryhmästä]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.31 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Emme ota. [Naurua — Sanna Antikainen: Kyllä todella noloa demareilta!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen. Edustaja Räsänen, Joonas, olkaa hyvä.

16.31 Joonas Räsänen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toivoisin kyllä, pääministeri, että hieman tarkistaisitte tuota. Jos nyt käydään läpi, että jos te ottaisitte mallia, niin mitä olisi käynyt? On totta, että miljoonaperijä maksaisi vähän enemmän. [Petri Hurun välihuuto] On totta, että ministeriainiossa istuva maksaisi vähän enemmän, mutta keskituloinen palkansaaja maksaisi SDP:n esityksillä vähemmän veroja kuin hallituksen esityksillä, ja sekin tämän asian pihvi on, [Hälinää — Puhemies koputtaa] minkä myös Elinkeinoelämän valtuuskunnan tutkimus todistaa. Tämän hallituksen päätöksillä keskituloisten palkansaajien verorasitus on kiristetty korkeimmilleen kymmeneen vuoteen, [Vasemmalta: Kyllä!] kokoomuksen johdolla, ja sitten sieltä arvostellaan demareita. Että varmaan nyt kannattaisi peiliin katsoa, jos tavara osuu tuulettimeen.

Mutta, arvoisa valtiovarainministeri, haluaisin nyt palata vielä tähän, että jos ja kun kehysriihessä kevennätte veroja, niin onhan nyt tavallisen suomalaisen vuoro? [Juha Mäenpään välihuuto — Sanna Antikainen: Voihan Uniper!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.32 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tähän astikin ne veronalennukset, joita olemme tässä vaikeassa tilanteessa kyenneet tekemään, on kohdistettu tavallisille suomalaisille veronmaksajille. [Anne Kalmari: Tasaveronalvi koskee kaikkia!]

Se, mitä te esitätte, on oppositiossa mahdollista: olla samaan aikaan huolissaan velkaantumisesta, vastustaa veronkorotuksia, vastustaa leikkauksia ja kritisoida ylipäättänsä hallituksen linjaa, mutta meillä edelleen täällä on kokonaisuus, jota me joudumme katsomaan.

Punkt i protokollet PR 10/2025 rd

Me seuraamme alijäämää, me seuraamme velkasuhteen kehittymistä [Antti Lindtman: Mitä menee?] ja teemme näitä toimia sitä silmällä pitäen. Meillä ei ole sellaista mahdollisuutta täällä, että me aina päivästä riippuen tai vaalien edellä esitämme uudenlaisia hyviä asioita ja sen jälkeen peruutamme jostakin muusta. Se on teidän mahdollisuutenne, mutta me emme mene siihen samaan halpaan. [Timo Harakka: Te voitte haukkua edellistä hallitusta!]

Frågan slutbehandlad.